

ΒΑΥΕΣ και πιθανότητες...

Φραγκίσκος Κουτελιέρης
Αναπληρωτής Καθηγητής Παν/μίου Πατρών

Επικοινωνία: fcoutelieris@upatras.gr

Ας δούμε ένα παράδειγμα

Ρίχνω ένα ζάρι και πληροφορούμαι ότι έφερα ζυγό αριθμό. Ποια η πιθανότητα να έχω φέρει 2;

Έχω φέρει ζυγό, άρα τα ενδεχόμενα είναι {2, 4, 6}.

Κάθε ένα από αυτά έχει **1/3** πιθανότητα να ισχύει.

Ας δούμε το ίδιο παράδειγμα

Ρίχνω ένα ζάρι και πληροφορούμαι ότι έφερα ζυγό αριθμό. Ποια η πιθανότητα να έχω φέρει 2;

$$A = \{\text{φέρνω } 2\}$$

$$B = \{\text{φέρνω ζυγό αριθμό}\}$$

Πιθανότητα να ισχύει το A: $P(A) = 1/6$

Πιθανότητα να ισχύει το B: $P(B) = 1/2$

ΠΩΣ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΑΥΤΑ?

ΘΕΩΡΗΜΑ BAYES

$$P(A|B) = P(B|A) * P(A) / P(B)$$

Η πιθανότητα να συμβεί το ενδεχόμενο A δεδομένου του B,

ισούται με

την πιθανότητα να συμβεί το B δεδομένου του A,

επί

την πιθανότητα να συμβεί το A,

διά

την πιθανότητα να συμβεί το B.

TOMAS BAYES

1701 - 1761

London, England

Φιλόσοφος, στατιστικός και κληρικός.

Δεν δημοσίευσε τίποτε όσο ζούσε...

T. Bayes.

Ξανά το παράδειγμα

Ρίχνω ένα ζάρι και πληροφορούμαι ότι έφερα ζυγό αριθμό. Ποια η πιθανότητα να έχω φέρει 2;

$$A = \{\text{φέρνω } 2\}$$

$$B = \{\text{φέρνω ζυγό αριθμό}\}$$

$$\text{Πιθανότητα να ισχύει το } A: P(A) = 1/6$$

$$\text{Πιθανότητα να ισχύει το } B: P(B) = 1/2$$

$$P(A|B) = P(B|A) * P(A) / P(B) = 1 * (1/6) / (1/2) = 1/3$$

Εφαρμογές του BAYES

Αλγόριθμος junk mail

Αλγόριθμος αναζήτησης google

Αυτόνομη κίνηση οχημάτων

...

Παράδειγμα

Κάνω ένα τεστ για μια ασθένεια «Α», για την οποία τα στατιστικά δείχνουν ότι προσβάλλει μόλις **έναν στους εκατό** ανθρώπους.

Το τεστ γράφει πως έχει **90% ακρίβεια**.

Το αποτέλεσμα του τεστ **είναι θετικό**.

Πόση είναι η πιθανότητα να είμαι ασθενής?

8.33% !!!!!!!!!!!!!!!

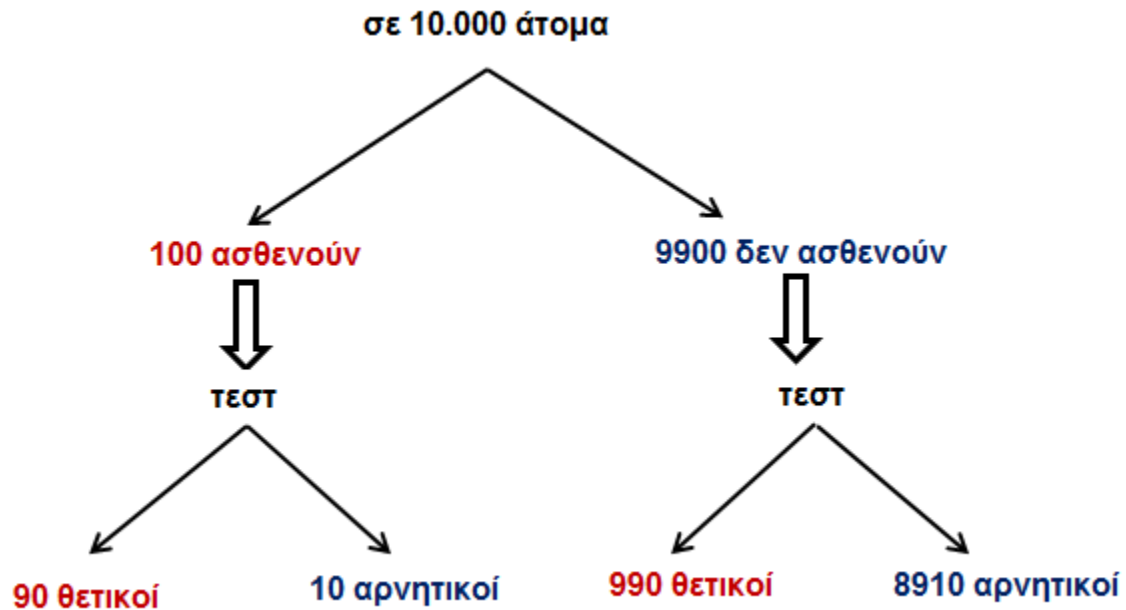
Ας το δούμε καλύτερα

Το τεστ έχει **90%** ακρίβεια.

Αν το κάνουν 10 άτομα που έχουν την ασθένεια τότε θα βγάλει **9** φορές **θετικό** αποτέλεσμα, ενώ αν το κάνουν 10 άτομα που δεν την έχουν τότε θα βγάλει **9** φορές **αρνητικό**.

Οπότε?

Άρα

Σε **10.000** άτομα θα βρεθούν συνολικά **1080** θετικά τεστ. Ωστόσο, μόλις **90** από τους **1080** θα είναι πράγματι ασθενείς. Οι υπόλοιποι θα είναι υγιείς, που λόγω σφάλματος θα έχουν βγάλει θετικό αποτέλεσμα.

Η διαίρεση $90/1080$ οδηγεί στο 0.083 δηλαδή στο 8.33%

